

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt — kr.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „

**Községeknek, közigazgatásoknak,
néptanítóknak:**
Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly fia, Domján L., Engel Lajos, Treiner Lipót kereskedésén és Tausz Vilmos dohánytözsdejében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árak szabhatnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

A magyar nyelv tanításáról az idegen tannyelvű népiskolákban.

Irta: Schaffer Károly szabolcsbányatelepi néptanító.

I.

„Hogyan taníttassék a magyar nyelv a német és horvát ajkú népiskolákban, hogy az a gyakorlati életben gyökeret verve, a német és horvát nép között eredményessé váljék.

„Meleg szeretettel függj a hon nyelvén! mert haza, nemzet és nyelv, három egymástól választathatlan dolog; s ki ez utóbbiért nem buzog, a két elsőért áldozatokra kész lenni nehezen fog.”

Kölcsey Ferencz.

„Minden művelt embernek a hazát legfőbb gondjává kell tennie; s ez mindenképpen oly hazákról értetik, hol az egyes polgároknak a közdolgok folyásai a tekinteni joga és kötelessége van. Mert jog és kötelesség egymástól soha el nem választhatók.

A mi Magyarországon nemzetnek nevezetik, az összesen és egyenként az igazgatásra befolyással bír. Megyegyűléseink nyitva állanak a nemzet mindéggyik tagjának; mindenik szavai emelhet ott, s lelki ereje mértéke szerint a sokaságra munkálhat.”

Kölcsey Ferencznek, a magyar nyelv és nemzeti eszme ezen hatalmas bajnoká-

nak idéztem szavai ép oly igazak ma, mint voltak ezelőtt hatvan évvel. Miután azonban hazánk közigazgatási nyelve a magyar, azon honpolgárok, kik édes nemzeti nyelvünket nem bírják, ezen jogaiikat és kötelességeiket csak igen fogyatékosan gyakorolhatják, sőt igen sokszor hátrányt szenvedhetnek és érzékeny kárt is vallhatnak a magyar nyelv nem tudása miatt. Ezért 1879. évi XVIII. törvénycziké által gondoskodott a kormány arról, hogy azok, kik édes övéiktől el nem sajátíthatták, az iskolában legyen alkalmuk megtanulni a magyar nyelvet.

Azonban messzebb ható céljai is vannak ezen törvénynek. Magyarországnak, a mi közös édes anyánknak még sok mostoha gyermeke van, kik nem akarják megérteni, nem tudják átérzeni, hogy a „hol Isten napja először világított nekik, hol ragyogó fényükben először pillanták meg az ég csillagjait, hol először tekintett reájuk szerető ember szem, hol anyjuk először ölelte őket örömprepedő keblére és atyjuk a bölcsesség és keresztény tanok magvait először hinté szívükbe: ott van szerelmük tárgya, ott van hazájuk.” (Arndt Ernő után szabadon), hanem inkább — velők bár rokon — de idegen, a magyar nemzet iránt többnyire gyűlölettel viseltető és megrontására törekvő országok népeivel kacérkodnak.

„Nyelvében él a nemzet!” És e nyelv, egyedül e közös nyelv hiánya aka-

dályozta meg eddig Magyarország testvérepeit abban, hogy egy szilárd, semmi földi hatalom által szét nem robolható nemzettesté olvadjanak; egyedül e közös nyelv hiánya állott ellent eddig annak, hogy

„Minden ember legyen ember és magyar, A kit e föld hord s egével betakar!”

Vörösmarty.

„Megvalljuk őszintén, hogy mi e szent föld minden gyermekét magunkba akarjuk olvasztani, de csakis a szabadság, egyenlőség és testvériség törvényei szerint.” (Láng Mihály.)

És ez azon messzebbható cél, melyet a kormány a magyar nyelv tanulásának kötelezettségét kimondó törvénycziké által elérni óhajt, jól tudván azt, hogy „országot hatalmassá, önállóvá, gazdaggá csak polgárainak kölcsönös tisztelete, szeretete, egyetértése tehet” és hogy ezen polgári erőnyeket az országos ügy általános elterjedése nagyban elősegíti.” (Emericz Gyéza.) — Ezen cél megvalósítása pedig, melyet a költő (Jókai Mór) ép oly szellemesen mint találóan, második honfoglalásnak nevezett, a tanításra vár.

Azonban honfoglalni nem pusztá kézzel mennek. Ha azt akarjuk, hogy honfoglaló, hazánk idegen nemzetiségeinek tanítói e harcot sikerrel és dicsőséggel küzdhessék végig, föl is kell őket ruházni mindazon szellemi fegyverekkel, a melyek

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

Egy új magyar lexikon.

Az Athenaeum kézi lexikona. Az összes ismeretek enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szakférfiak közreműködésével szerkeszti dr. Acsády Ignác, a m. tud. akadémia lev. tagja. Első füzet. Budapest, 1891. Az Athenaeum r. társulat kiadása. Az új vállalat első füzeté külső megjelenése fényével s tartalma gazdagságával egyaránt fölkelte a figyelmet. Nyomdai kiállítása választékos, nagy költséggel és műgonddal készült gyönyörű műlapjaival pedig a legszebb hasonló külföldi munkákkal kiállja az összehasonlítást. Az első füzetnek három ilyen műmelléklete van. Egy renek színes műlapon izdoses csoportosításban látjuk a magyar állam nagy, közép és kis címerét, a nemzeti zászlót, a magyar honvédség és közös hadsereg ezredzászlait, a Szent-István-rend nyakkeresztjét, a Ferencz József-rend középkeresztjét s a koronás arany érdemkeresztet. Egy kettős lapra terjedő műlapon Észak-Amerika legújabb térképét vesszük s egy harmadik műmelléklet az emberfajokat tünteti föl. Mindéggyik kitéző gonddal készült, a mint az egész füzet kiállítása díszére válik

hazai nyomdászatunknak. A nagy nyolcadretű alak igen jól van megválasztva, a papír finom, a betűk nem oly kicsinyek, hogy a szemet rontanak s az olvasást fárasztóvá tennék, mi a legtöbb ilyen német munkának hátrányos sajátága.

De az új vállalat irodalmi szempontból is a legelőnyösebb benyomást teszi. Az első füzet egymaga csaknem kétezer czikket közöl, a munka egyetemes ismeretári jellegének megfelelően, a tudományok és ismeretek összes ágaiból. Már első pillanatra is észrevehető, hogy a szerkesztő nem akarja az eddigi magyar vagy idegen lexikonokat egyszerűen utánozni, hanem egész más képp, sokkal gyakorlatibb, a magyar közönségnek jobban megfelelő módon csoportosítja anyagát, másrészt pedig mindazt a közérdekű anyagot is felvette, mi az eddigi hasonló munkákból hiányzott. Azért a címszavak összeállítása is lehetőleg magyaros, s nem csupa idegen szavakból áll. Ezekből is fel van véve mindaz, a mi vagy idegen tulajdonnév (a külföldi történet, irodalom, művészet, földrajz stb. köréből) vagy pedig mint műszó vagy más idegen szó nálunk is használatos s így felvilágosítást igényel. Kellő figyelemmel van a kézi lexikon minden téren a külföldre is s az első füzet e tekintetben sem eshetik kifogás alá. Csak hogy

kellő mértéket tart az idegen anyag felhasználásában, s hol egyáltalán lehet, itt sem feledkezik meg a magyar vonatkozásokról. Mindjárt az első lapon, Aachenről, utóbb Admontnál, Afrikánál s másutt is fölemlíti a speciális magyar érdekű vonatkozásokat. De óriási haladást jelez a kézi lexikon a Magyarországot illető összes tudományos és ismeretterjesztő anyag felhasználásában s e tekintetben az olvasó nemcsak a legújabb adatokat, tudományos haladásokat, irodalmi segélyforrásokra és szakmunkákra való utalást találja benne, hanem talál igen sok olyat is, mi közérdekű volta dacára eddig minden lexikonból hiányzott. Magyar népies szavak, közmondások, katonai műszavak, a sport, a vadászat kifejezései mellett, az egész magyar polgárosodás visszafükröződik a munkában. Hazai történelmünk minden nevesebb alakja és eseménye föl van benne jegyezve. Igen gazdag a külföldi mellett a magyar életrajzi rész s alig van közeletünknek bármi terén ismertebb egyéniség, kinek rövid életrajza — a mennyiben az alfabetikus sorrend engedte, — hiányzanék a füzetből.

A képviselő- és főrendiház összes tagjai, a főbb bírói és közigazgatási tisztikar, a gazdasági élet kiválóbb egyéniségei, íróink és művészeink egész a legfrüherbáb nemzedékig,

magasztos hivatásuk betöltésére szükségese-
gek.

Arról kell tehát legelső sorban gondoskodnunk, hogy azon lelkes tanítók, kik vállalkoznak hazánk testvéreinek között a magyar nyelv és szellem, egyzóval a magyar nemzeti műveltség és állameszme terjesztésére, ezen hivatásukra külön kiképzést is nyerjenek; és hogy a testvéreink lakta vidékekre csak is ilyen és hazafiaság tekintetében teljesen megbízható, buzgó, tapintatos és az illető nép nyelvét értő tanítók kerüljenek.

E helyütt meg kell vallanunk, hogy képezdünk növendékeiknek a magyar nyelv tanítását illetőleg eddig még a legkevesebb vagy csak igen kevés módszertani utmutatást sem adtak; és hogy tanítóink e tekintetben még is tudtak sikert fölmutatni, ez egyedül csak lankadhatatlan ügybuzgóságunknak és lángoló hazaszeretete-
tűnknek tudható be.

Attérek ezek után a tételnek szorosabb értelemben vett tárgyára.

Aki figyelemmel kísérte, mint tanulja meg anyanyelvét a gyermek, vagy egy felnőtt pl. német anyanyelvű, mint sajátítja el, németül nem értő magyarok közé kerülve, a magyar nyelvet és gondolkodott is ezen, az tisztában lesz a magyar nyelv tanításának módzerével.

A gyermek rendszeren az erősebb ér-
zéki ingert okozó tárgyakra lesz legelső sorban figyelmessé. Pl. a gyermeknek egy világot magában foglaló szobában, a hangosan kettyegő fali órára. Midőn az anya ezt észre veszi, oda viszi kisdédét és az órára mutatva mondja: „Látod, ez a „tiktak!“ (Mellesleg legyen megjegyezve, hogy a tárgyakra ugynevezett „gyermeknyelven“ való elnevezését nem helyes-
jük.) A gyermek most megjegyzi magának, hogy az a mi ott a falon oly barátságosan szól. — a „tiktak!“ s ha legközelebb kérjük tőle, hol a „tiktak,“ biztosra vehetjük, mint a kétszer kettő négyet, hogy az órára mutat. Mint az órárt, úgy tanulja megismerni lassanként nevükről a házban előforduló összes tár-

gyakat, még mielőtt tagoltan beszélni tudna. Azonban később is, a beszéd birtokában, csak ily módon szerzi ismereteit. Épen így a más nyelvek közé került felnőtt is. És ez a nyelvtanulás legkönnyebb, mert legegyszerűbb és legtermészetesebb módja.

Kimondhatjuk tehát, hogy az ember gyermek éveiben és később, meglelt korában is, legkönnyebben a közvetlen szemlélet alapján tanul meg valamely nyelvet. A miből következik, hogy a tanítónak, ha nem akar a paedagogia és józan ész ellen vétetni, a magyar nyelvet a közvetlen szemlélet alapján kell a nem magyar tanítvány népiskolájában tanítania, nem pedig úgy, mint a középiskolákban az idegen nyelveket, nyelvtani szabályok és fordítás útján.

A tudományos szellem élesztése a papság körében.*)

Lélekben a jövődőt vizsgálva, aggodalommal nézünk előre ismét egy évrnek, a melynek feladata leendő oszlatni a félreértést és idegenkedést, megtörni a közönyt és felrázni a tette szőlőit a hivatottak seregét. Kicsiny a sereg, és nagy a feladat; de hisszük, hogy a messze derengő célhoz a tiszta szándék elvezet.

Vajha állna hatalmamban, Prometheusz-ként, életet önteni a kész alakokba!

Ihlettség Lelke! szállj te fölem és jársz te nyomomban, gyujts lángot, a merre jársz és vess tüzes szikrát a szunnyadó lelkekre! Éleszd föl az elhaló szellemet és támaszd fel a tételenül szendergőket, hagyja el őket a dermesztő álom és hassa át őket szent lelkesedéssel!

Legyen az ihlet e pár perce a klerusnak szentelve; hadd szólják röviden hivatásunkról.

Ha a történet lapjait csak röviden is átfutjuk, nagy nevekre akadunk, a melyeknek az utókor halála és számos jelesek

* Megnyitó beszéd, melyet a Szent-Pál-társulat első közgyűlésén tartott dr. Rézbányay József.

elismerése fűződik; nagy tetteknek nyomára jutunk, a melyeket Klío megörökített, és nagy emberek sirjába tekintünk, a kiknek hamvai fölé az igazság tett hervadhatatlan koszorút. Ha néha földi életükben félreismerés, gúny, üldözés volt is a nagyoknak osztályrészök, a jövővi feledés idővel elfedi azt, a mi faj és a hant mindent betakar, a mi múlt, csak az emlékezet far fátylát gyujtani időnkint a sirhoz és az fönttartja, a mi maradtandó! A mi gyaroló volt, eltűnik, és tisztán emelkedik ki az elmosódó vonásokból a való érdem. Van egy kéz, a mely igazságot oszt még e földön is és mindenkor elfogulatlanul nyujta elismerést az érdemnek; és födje bár barsony, vagy selyem talár vagy foszladozó rongy, legyen az illető kamzásba öltözött kolostori lakó, vagy fejedelmi sarj, egyként szolgált neki igazságot a késő kor szelleme. Igazságos az Isten, és nem lehet, hogy egykoron el ne ismerje a korszellem a valót; nem lehet, hogy a kinek életében csak üldözöttség jut vala osztályrészül, valamikor itt a földön is ne jusson neki az elfogulatlan utókor ítéletéből egy-egy level.

E szétszórt töredékeket szándékunk a messze múltból fölkeresni és néhány jelesnek fejére fűzérbe gyűjteni. Nem nehezíthet meg érte a rideg való, midőn azt tartja a közeliismerés, hogy az apák sirjára eljarni a szent kegyelet tényéhez tartozik és a nagyok erejét esodálni annyi, mint nagy tettekre buzdulni. Ésd a nagy multba visszatérni kétszeresen méltó ma, a midőn kihál a keblekben a szent lelkesedés és kezd a szép és nagy iránt elfasulni a törpe nemzedék.

Csak az apák sirjáról akarom elhárítani a nagy időt és feledést és közelebb hozni a múltat és eloszlatni róluk a sűrű homályt! Ha nem sikerül a jámbor feltétel, méltóztassanak betudni ezt gyenge erőinknek, ha méltó viszhangot ebreszt, a kegyelem éltető erejének!

A halhat tlakok között, a kiknek emléket évszázadok őrzik, minden időben jelentékeny számmal voltak egyháziak, azon elem, a melyet ma a világ szégyenletes módon gyaláz és kicsinyel, a melynek érdemeit méltányolni nem tudja, a melyet lealáz és sötétségről, sülyedésről vádol.

És hogy mindenkor voltak, könnyen érhető. A tudomány a lélek világossága és ez hol derengne föl inkább, mint a szent hit hatása alatt? A tudomány nagy kincs, a melyet csak a lélek látása világít meg igazán. Sok kincs rejlik a természet ólében ében is. de csak ha a hajnal pirja kigyul s a nap jótékony fénye szétárad a halandók fölé, látja

akár fővárosban, akár a vidéken élnek, meg lesznek a biográfiái részben találhatók, mint ezt már az első füzet ide vágó közleményei mutatják.

A mi különösen a magyar irodalmat illeti, melynek ismerete a legelső föltétele a nemzeti műveltségnek, arra rendkívüli gondot fordít a lexikon. Nemesak az írók életrajzát adja, hanem kiterjeszkedik az egyes irodalmi irányok, iskolák, vállalatok, folyóiratok ismerettségére. Sőt még tovább megy, s a magyar irodalomnak összes nevezetesebb termékeit külön cikkekben sorolja fel, úgy hogy bármely fontosabb magyar irodalmi mű (költemény, regény, színmű stb.) szerzőjét, esetleg a mű keletkezésének évét s érdekesebb körülményeit azonnal megtalálhatja az olvasó Idézet tart is nyujt: a közhasználatban gyakrabban előforduló idézeteket magyar költőkből és írókból, továbbá a gyakoribb közmondásokat és példabeszédeket megfelelő helyen szintén elősorolja, megemlíti az idézett szerzőjét s a művet, melyből való. Kiváló figyelemmel van nyelvünk kincsereire. Felöleli mind régibb nyelvünk, mind a népnyelv egyes sajátosabb kifejezéseit és szólásait, melyeknek jelentése és használata felől gyors és pontos tájékozást ad.

De még idegen irodalmak és írók ismer-

tetésénél sem feledkezik meg arról, hogy a közönségnek készült. Ez okból a magyar vonatkozásokat, idegen művek magyar fordításait, a külföldi irodalmakra és írókra vonatkozó magyar munkákat mindenütt figyelembe veszi.

Hasonló szellemben készültek a jogi, államtudományi, pénzügytani és nemzetgazdasági cikkek. Az általános tájékoztatás mellett mindig a magyar viszonyokat, törvényeket, intézményeket, irodalmi szakmunkákat veszik figyelembe s oda törekesznek, hogy a magyar olvasó első sorban a hazai állapotokról nyerjen tájékozást. Megfelelő terjedelemben vannak tárgyalva Magyarország összes földirati viszonyai s már mindenütt a legutolsó népszámlálás adatai használtattak fel. Meglepő gazdag és sokoldalú a természet-tudományok összes ágaiól vett anyag. Itt lehetőleg magyar tudósok rendszereit követi: minden állat, növény, ásvány tárgyalásánál a honi fajokat, lelhelyeket, a hazai tenyésztés és termesztés módját valamint eredményeit a legújabb adatok alapján tárgyalja. Kellő figyelemmel van a tudományok történetére általában, de különösen hazánkban (ez kitűnik az állattan, ásványtan alchimia, akáfcia stb. cikkekéből) s felelmit az összes magyar kutatók s a hazai irodalmat (például állat, állattan, állatbonctan állatgyógyászat, agyvelő

stb. cikkekénél) az orvostudományok összes ágai felölvelek s azon tárgyak, melyeknek már van közkeletű magyar nevek, e név alatt ismertetve. Még a legújabb gyógyszerkezlés sem feledkezik meg s e tekintetben a lexikon a szakember valamint a nagy község igényeit egyaránt kellő figyelembe veszi.

Kiváló becses és gazdag az új vállalatnak már első füzeté technikai műszavakban, melyeket igen tanúságosan s itt is főleg hazai viszonyaink szempontjából magyaráz. Ez nemesak azért fontos, mert magyar műszaki lexikonunk még egyáltalán nincs, hanem azért is, mert a technikai tudományok napjainkban már mélyen belenyulnak a mindennapi életbe s folyton nagyobb mértékben és szélesebb körökben játszanak szerepet. Az országyűlés tárgyalásaiban valamint a napi sajtóban minduntalan merülnek föl szavak és fogalmak, melyek értelmével a modern olvasónak meg kell ismerkednie. Másrészt a műszaki ügyek a közigazgatási tisztviselőkre, sőt minden egyes birtokosra egyre fontosabbak lesznek s már ez okból is szükség van oly munkára, mely gyorsan szakavatott, de azért népszerű, könnyen érthető felvilágosítást ad minden ide vágó kérdéstről. Másrészt az ipar és iparművészet egyre nagyobb arányok ölt nálunk, s így olyan munka hasznos szolgáltatást tesz, mely helyes foglal-

meg a szem szépségeit. Akként a szellemi világban is. A kincsek az éjben is ott fekszenek, de csak a hit világa az, a mi való fényt áraszt rájuk. Szellem a lélek s a tudomány szellemi, és így csak a lélek világossága kölesónoz a szemlélődésnek báját és kellemet, a sötétben a kutatás nem messze viszen; és e világosság, a melyre az embernek kutatásában szüksége vagyon, a hit, a lélek élete. Innét a hit és tudomány rokon. És innét van, hogy a való tudomány hitet ad, a felületesség és a kaprázat a hitől elvezet. Azért volt a hívő kebelben mindig oly mély a tudomány, s azért érthető, hogy a talar és a cellák szűk, nedves fala oly sok jeles főt, tudóst nevelt.

A tudomány a lélek világossága, és ez hol derengne föl inkább, mint a szellem titkos műhelyében és hol volna erre oly kívánt alkalom, mint a szent magány esendjének hatása alatt, a kolostor négy fala között? Hol ébredhetne s nevelhetne a lélek oly titkos emelkedést, oly mély elmerülést és szemlélődést az eszmék és rejtélyek világába akár a természet rejtélyes műhelyébe és mélységébe, tikaiba? A kolostor, melyet ma megvett önhittséggel méregetnek s a hosszú talar, a melyet sokan becsümelnek és minden szennyel feketitnek, sok nagy eszmenek lón szőlőnyája és nagy dolgoknak hordozója. És mondjuk, van-e intézmény, a mely fölér annak a természetfölötti értékével, van-e alap, a mely oly régi és annyi viszontagság után rendületlen fennáll, mint isteni eszméknek hordozója?

A kolostor szűk cellái között számos nagy elme sarjadott fel, sőt a középkorban, a fegyverek általános zaja közben, némely helyütt a tudománynak s művészetnek egyedül fészke lón.

Es nem fűződik-e az ókori papság nevéhez is jöreszt a tudomány? Nem hirdetik-e az igazságot Egiptus piramisai is? Nem vezet-e vissza a tudomány gyermekkorra minden nép keblében a papság első mitológikus kísérleteire? A betűírás, a festés, a theologia, gyógyászat és részben a mechanika? Az óegiptusi s zsidó papok nem mint a tudomány gyermekek, mesés kepei állnak-e most is előttünk? S a görög és római papok nem hasonlóképen-e? Nincs-e ez minden nép gyermekkorában így?

S a középkorban találmányok s vívmányok nagy száma és a kódexek lapjai nem viselik-e maguk az egyházi bélyeget? Vagy nem találkozzunk-e növekvő az évek nagy sístémától a bölcsék kövög a theologia és philosophia tag mezején, a természet-tudományok, hajózás, mechanika, festés és építkezés, irodalom és szónoklat, csillagvizsgálás, jóslás és vegyészlet, alchimia bizonytalan határai között?

mat ad az ipar által feldolgozott anyagokról, és a feldolgozás módjáról. A lexikon e tekintetben valóságilag hízogot pótol, mert az egész ide vagy anyagot fölel, sőt e tekintetben kiterjed a katonai ügyekre, fegyvergyártásra, erődítményekre s az emberi munka összes többi ágaira is. Már a harmar ívből álló első fűzetből is tisztán kivethető, hogy itt komoly és közhasznú vállalat forog szobán, mely azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a tudomány legújabb eredményeit igaz magyar szellemben feldolgozva vigye be a közönség legszélesebb rétegeibe s ezzel hasznos szolgálatot tegyen az egész nemzeti polgárosodásnak. A vállalat negyven fűzetben, viami 90 mű-melléklettel ellátva jelenik meg. A fűzetek három ívből állanak s minden két hétben jelennek meg. Egy-egy fűzet ára 30 kr. Melegden ajánljuk a magyar olvasóközönség támogatására.

Valóban! szt. Tamástól Newmanig és szt. Agostontól Angelo Jecchiig hosszú sorát látjuk a papság körében a tudomány hordozóinak!

(Vége köv.)

A törvényhatósági tagok számának megállapítása s a bizottsági tag választó kerületek újabb beosztása.

III.

V. Pécsvárad i járás.

1-ső választó-kerület Pécs várad 217 választóval, választási hely Pécsvárad, választ 3 biz.-tagot.

2-ik választó-kerület Berkesd 172, Ellend 80, Pereked 60, Szilágy 95, Nagy-Pal 32, Várkony 91 választóval, választási hely Berkesd, választ 7 biz.-tagot.

3-ik választó-kerület Himesház 135, Püspök-Márok 47, Szür 62, Katoly 36, Kékesd 25, P.-Szt.-Erzsébet 52, Szellő 27 választóval, választási hely Himesház, választ 4 biz.-tagot.

4-ik választási kerület Bozsók 153, Szébeny 114, Véménd 172, Feked 61 választóval, választási hely Bozsók, választ 6 biz.-tagot.

5-ik választó-kerület Rác-Mecske. Lovász-Hetény 53, Pusztafalu 6, Rác-Mecske 111 Varsad 31, Fazekas-Roda 21, Geresd 27, Maráza 36, Püspök-Lak 31 választóval, választási hely R.-Mecske, választ 4 biz.-tagot.

6-ik választó-kerület Szederkény, Hidor 11, Keménd 73, Monyoró 30, Nyomja 29, Olasz 23, Szederkény 35 választóval, választási hely Szederkény, választ 2 biz.-tagot.

7-ik választó-kerület Hidas 188, Ó-Falu 31, Zsibrik 21, Nádasd 198, Ó-Bánya 12 választóval, választási hely Hidas, választ 5 biz.-tagot.

VI. Hegyháti járás.

1-ső választó-kerület Magyar-Szék. Barátur 28, Bodola 28, Egyházbér 22, Kishertelend 9, Liget 31, Magyar-Hertelend 58, Magyar-Szék 39, Német-Szék 40, Battany 20, Budafa 32, Komló 40, Jánosi 40, Manfa 54, Pölöske 42, Szopok 30 választóval, választási hely Magyar-Szék, választ 6 biz.-tagot.

2-ik választó-kerület Mágocs 290 választóval, választási hely Mágocs, választ 3 biz.-tagot.

3-ik választó-kerület Kapos-Szék. Gerényes 58, Jágónok 61, Meződ 41, Vasáros-Dombó 62, Tarrós 28, Csikós-Töttös 86, Kapos-Szekes 91 választóval, választási hely Kapos-Szekes, választ 5 biz.-tagot.

4-ik választó-kerület Szászvár. Császa 48, Kárász 53, Magyar-Egry 97, Szászvár 84, Vékény 30, Nagy-Agh 45, Szalatnak 60, Tékes 58, Vassar 41 választóval, választási hely Szászvár, választ 6 biz.-tagot.

5-ik választó-kerület Felső-Mindszent. Bakóca 64, Bisztrice 37, Felső-Mindszent 80, Godisa 20, Kaán 32, Szágy 32, Szatina 30, Tormás 95 választóval, választási hely Felső-Mindszent, választ 5 biz.-tagot.

6-ik választó-kerület Abaliget 71, Bános 31, Hetvehely 41, Huszót 15, Karacsozfa 13, Kovácsena 43, Örfű 21, Okorvölgy 14, Rákos 21, Szakály 22, Sz-Kataán 25, Tekerés 29 választóval, választási hely Abaliget, választ 4 biz.-tagot.

7-ik választó-kerület Rác-Kozár. Marótz 37, Mekényes 84, Rác-Kozár 114, Szársz 31, Tófi 28, Bikal 122, Kobány 33, Mocsolád 61, Nagy-Hajmás 87 választóval, választási hely R.-Kozár, választ 7 biz.-tagot.

8-ik választó-kerület Sásd. Eggerszeg 30, Hörnyék 49, Kis-Hajmás 36, Oroszló 32, Sásd 58, Varga 46, Vázsonk 30 választóval, választási hely Sásd, választ 4 biz.-tagot.

9-ik választó-kerület Jenő. Gödre 99, Gyümölcsény 32, Jenő 96, Páli 20, Szt.-György 50 választóval, választási hely Jenő, választ 4 biz.-tagot.

(Folyt. köv.)

H I R D E L.

Hymen. Készen Ferenc havod főhadnagy mult kedden vezette oltárhoz Baranya-Sellyén a református templomban özvegy Jófey Jánosné fogadott leányát; Weigl Ilona k. a. t. A nagyszámú ismerősök és barátok jókívánataihoz fogadják a miennket is.

Áthelyezés. Dach Armin posta- és távirtdaigazgatósi felügyelő a budapesti igazgatósághoz osztatván be, az így megüresedett állásra Rodziewicz József felügyelő helyettesített az Nagy-Szebenből, ki állását f. hó 20-án foglalta el.

A pécsi posta és távirtdaigazgatóság. Steierheim Géza segédosztályt hasonló minőségben Mohácsra hely zte át.

Városi közgyűlés lesz f. hó 29-én délelőtt 9 órakor, mely esetleg ugyanczen nap délutáni 3 órájakra fog folytattni. Tárnyorozat. 1. A községi bírói állás betöltése. 2. A II-od osztályú inokai állás betöltése. 3. Az 1892-ik évi költségelirányzat tárgyalása. 4. Scontrális jelentés. 5. Az igazoló bizottság jelentése a legtöbb adófizető bizottsági tagok névjajstromának megállapítása tárgyában. 6. A Nagy-Czeken alakult Szé henyi-szobor-bizottság kérelme. Az esetleg még kitűzendő tárgyak a hirdményi táblára törvényes időben kifüggesztendő tárgysorozatban foglaltanak.

A városi küldöttség, mely a dohánygyar ügyében fog a penzgyministernél tisztelegni, pénteken reggel meg Budapestre és a minster által szombaton d. e. fog fogadtni. E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a békésmegyeiek is ráehettek a dohánygyarra és Békés-Csaba az építendő gyar számára ingyentelket és 500000 darab teglát ajánl föl. Aztán mégis a kormányt ragalmazták, hogy „gschäftel” a városokkal, pedig bizony valjuk be, hogy a városok licitálnak egymásra és rontják egymást, mint az a ralicitalasnál nem is lehet másként.

A vasut köréből. Mint biztos forrásból értesülünk, Thaly Emil, a 3 pécsi vasut volt üzletigazgatója, ki ez állásától a budapest-pécsi vasut államosítása folytán megvalva a Magyar Hitelbank kötelekébe lépett, a Duna Gözhajózási Társaság budapesti forgalmi igazgatóságához igazgatónak nevezett ki, mely új állását 1892. január 1-en fogja elfoglalni. — E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a pécs-baresi vasut 1892. január 1-ig államosítottatni fog és a budapest-pécsi vasutal együtt a zagrabi üzletvezetőséghez fog beosztatni ugy szintén a somogyfiumi-baresi, sárbogárd-szegárdi, dombóvárfiumi vasutak is a mohács-pécsi vasut a DGH. külön kezelése és igazgatása alatt marad.

Kimutatás a pécsi községi tanintézetek tanulóiról. Az 1891-92-ik iskolai évbe beiratkozott a pécsi összes községi tanintézetekbe: 6—12 éves fiu 1353, leány 907; 13—15 éves fiu 588, leány 254; összesen 3102. A 6—12 évesek közül római katolikus 2034, görög keleti 1, református 25, evangélikus 48, izraelita 102, összesen 2260; a 13—15 évesek közül r. katolikus 740, görög keleti 2, református 12, evangélikus 10, izraelita 78, összesen 842. Születésre nézve: a 6—12 évesek közül magyar 2237, német 21 szlav 2; a 13—15 évesek közül magyar 80; német 39, szlav 3. A 3102 tankötelesnek kívül az iparos és kereskedő tanonciskolákat 15 éves koron fölül látogatta még 293 tanuló.

A tolnai kántorválasztásnak mult szerdán reggel kellett volna vége menni, de mivel az iskolaszéki tagoknak a — törvényben előírt 1/2-ada nem volt jelen — a választás abba maradt.

Elfogott katona-szökevény. F. hó 18-án a dobokrózi vasuti állomáson Berecz József hosszuhetényi illetőségű a kaposvári 52. gyalogezred 4. századától e hó 12-ik óta megszökött katonaszökevényt a esendőrség letartóztatta.

Sombereki bíróvá Heim Mihály telkeszuda választatott meg.

Dalárdánk jubiláris hangversenye. A Pécisi Dalárda 30 éves fennállásának emlékére több fővárosi és helybeli művész és műkedvelő közreműködésével, f. évi november hó 7-én esti 8 órakor a »Hattyú- és Nemzeti kaszinó« termében dísz-hangversenyt rendez. A dísz-hangversenyt táncz követi. A részletes műsor a következő: I. szakasz: Megnyitó. Nász-induló Mendelssohn-tól. Előadja az 52. cs. és kir. gyalog-ezred zenekara. 1. Prolog. Irta és szavalja Dr. Váradi Antal főgimn. és színhépeztési tanár úr Budapestről. 2. »Ki a gondfal« Rieger Györgytől. I. versenydarab. Előadásával a dalárda 1868-ban Debreczenben első díjat (ezüst serleg) nyert. 3. »Polonaise.« (Des Dur) Rubinsteinől. Zongorán előadja Chinorányi Izabella urhölgy. 4. »La Zingara.« Donizettitől. Énekléi Ruh Valéria urnő, zongorán kiséri Jaksch Ede ur. 5. »Szerettelek.« Engeser Mátýástól. II. versenydarab. Előadásával a dalárda 1874-ben Kolozsvárott első díjat (ezüst kupa) nyert. 6. »Miért nem lettem en dalárdista.« Irta és felolvassa Sipulusz. (Rákosi Viktor úr, a »Budapesti Hirlap« belső munkatársa.) II. szakasz: 7. A pécsi dalárda 30 éves fennállásának emlékére. Költemény. Irta Bolgár Kálmán ügyvéd úr; szavalja Orbán Márton joghallgató úr. 8. »Ebresztés.« Erkel Sándortól. III. Versenydarab. Előadásával a dalárda 1882-ben Debreczenben első díjat (ezüst billikom) nyert. 9. »Dallam.« Az »Alvajáró« cz dalműből. Énekléi Ruh Valéria urnő, Zongorán kiséri Jaksch Ede úr. 10. »Talpra magyar!« Huber Károlytól. IV. versenydarab. Előadásával 1884-ben a dalárda Miskolczon első díjat, a »Minta-dalárda« első díját, (ezüst babérokoszorú) nyert. — Helyárak: I. II. sor 3 frt, III.—IX. sor 2 frt, X.—XVI. sor 1 frt 50 kr., állóhely 1 frt. — Egyuttal tudomásra hozzuk, hogy a »Dalárda« jubileumi hangversenyt követő napon, déli 11 órakor, a belvárosi plébánia templomban ünnepélyes hálaadó Istentiszteletet tart. November 8-án délutáni 1 órakor a »Hattyú« termében dísz-lakoma lesz. Egy teríték ára 3 frt. A dísz-hangversenyre és bankettre szóló jegyek kaphatók Valentin Károly fia könyvkereskedésében (Széchenyi-tér.)

A szigetvári asztaltársaság, mely az ottani »Polgári Casino« kebelében alakulva heti egy krajcár befizetés mellett is már 12 szegény gyermeket (hat fiút és ugyanannyi leányt) ruházott föl az elmúlt télen, a nyári szünet után f. hó 25-én kezdte meg újabb működését egy sikerült estélyvel, melyen dr. Hoffmann Jakab érdekes és tanulságos fölovasást tartott »Az orról«, mely a nagyszámú hallgatókat állandó derült kedélyhangulatban tartá. A nagy tetszésel fogadott fölovasás után kedélyes táncmultság következett, melyen a négyeseket 36 pár táncolta. A szép hölgyközönségben ott voltak tudósítónk följegyzése szerint: Bien Iza (N.-Bajom), Blau Laura, Bienenfeld Malvin., Ehrenfeld Regina, Goldstein nővérek, Hoffmann Róza, Isch Iza (N.-Bajom), Kreisler Nettó (Arányos), Kohn Nettó, Kardos Irén, Lackenbach Szerafin, Neu Tini (Kálóca), Rechnitzer Ilon, Roth Matild, Rosenberg Lenke (Kaposvár) Perl nővérek, Weisz Száli és Róza kisasszonyok és Fried Dávidné, Fuchs Zsigmondné, Fischman Adolfné, dr. Hoffman Jakabné, Hoffman Kálmáné (N.-Lad), Kárpáti Manoné, Kohn Jakabné, Kardos Jakabné, Kohn Vilmosné, Kohn Ignacné, Kainer Adolfné, Kainer Albertné, Magyar Pálné, dr. Wajda Ignacné és öz. Weiler Gézány urnok. A szép multság reggeli 4 óráig tartott.

A vízvezetéki munkálatok a kedvező időjárás fölhasználásával annyira előrehaladtak az egész vonalon, hogy most már a lerakott csövezetek kiöblítése van napirenden. Miután a város tanácsa, a mult szomorú tapasztalatain okulva, a lehető legroviddebb idő alatt mellőzni akarja a régi vezetékek használatát, elhatározottat, hogy ideiglenes közkutak fognak föállíttatni, melyek már az új vezetékből kapják a vizet. Ilyen közkut lesz 30 és ezek, ha a terv és kivitel össze-

vág, 3 hét alatt már használatba vehetők lesznek, amire egető szükség is van, hogy a lakosság teljes megnyugvásában élhessen és ne tarthasson a járvány kitörésétől. E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy Lechner Gyula rendőrfőkapitány szigorú intézkedéseket vett foganatba a köztisztviselés érdekében, közegeivel sorban megvizsgáltatván a lakásokat és elrendelve a fertőtlenítést, mire az szolgáltatók okot, hogy egy-pár typhus-eset merült föl utóbbi időben, azonban szerencsére nem járványszerűen, hanem csak szórványosan, úgy hogy aggodalomra ok nem forog fenn. Mind a mellett csak helyeselték az óvintézkedéseket és a lakosságnak ajánljuk, hogy a tisztaságra a lehető legnagyobb gondot fordítsa, követe a hatóság ez irányu rendelkezéseit.

Halálozások. Thaller Gusztáv m. kir. állami állatorvos meghalt f. hó 24-én életének 48-ik évében. — Wermuth Albert meghalt f. hó 23-án 40-ik évében — Dr. Kantz Adolf mohácsi ügyvéd 7 éves fiacskája Sándor meghalt 23-ikán roncsoló toroklóbban.

Színészet Mohácson. Fábian László színtársulata f. hó 24-én kezdte meg működését Mohácson a »Nebántsd virág« operettel gyér közönség előtt. — Vasárnap a Feneleányok került színré szépszámú közönség előtt, kiemelve előadásban, melyből tudósítónk kiemeli Erőss Antonia (Lujza) Havasi (Csurgó) Szeremfalvy (Mokány) sikeres játékat.

Somogyi Károly deficitje. Somogyi Károly szinigazgatónk a »Kaposvár« fölkérésére közzé tette Kaposváron időzése idejéről szóló költségvetését, mely 5612 frt 72 kr bevétel mellett 6346 frt 82 kr kiadást tüntett föl és így Somogyi a kaposvári idényre ráfizetett 734 frt 10 kr ami bizony nem megvetendő összeg. Érdekes, hogy a költségvetés adatai szerint Somogyi havi gage-ja 3258 frt nyáron, mely összeg téli hónapokban mintegy 15%,-kal tehát 500 frttal emelkedik. — Bizony nem kis gondot okoz ily nagy összeget előteremteni.

Megcsentelt paraszok. Takács Antal paári, valamint Varga János gyula-jovancsai lakosok rábeszéltek Csertan István vargai és Ropolyi János jogonakai lakosokat, hogy hozzanak jó bankókat, kapnak érte 2-szer annyit új bankót. A hiszékeny paraszok próbáké adtak is 2 frtot és csakugyan kaptak érte 4 frtot. Embereink ettől fogva szentil hittek az élelmes csalóknak és rövid idő alatt 435 frt bankópénzt adtak át nekik, amiért kaptak is 2 lepecséltet csomagot, melyben azonban nem volt más, mint hasznavehetetlen papír. A 2 csaló adatatot a tamási bíróságnak.

Lótulajdonosok figyelmébe. Megkerestettünk a következő hirdetmény közhírre tétele vettém: M. kir. Pécsi 8. honv. huszár-ezred. 2341. sz. sgt. Hirdetmény. Ezenel közhírre tétetik, miszerint a m. kir. pécsi 8. honvéd huszár-ezred pólóvázó bizottsága által az alább nevezett helyeken és időben lóvásárlás fog tartatni, és pedig: november 8-án Német-Bólyon, 10-én Dombóvár, 12-én Kaposváron, 14-én Pincehelyen, 16-án Simontornán, 18-án Pécsen, 20-án Csáktornán, 22-én Nemes-Vidén, 24-én Keszthelyen, 26-án Szigetváron. Felhivatnak ennél fogva az érdekel magányesztők, kiknek 4—8 éves koru, s 158—166 cm. magas alkalmas lovak vannak, azokat a kitűzött napra elővezessék. Vétel-ár: 250—300 frt; esetleg magasabb áron is vásároltatnak. Pécs 1891. október hó. A m. kir. pécsi 8-ik honvéd huszár-ezred parancsnoksága.

A pletyka. Rudolf Dorothyja geresdi illetőségű 18 éves eszedéleány Szajkon gazdája padlásán fölakasztotta magát f. hó 23-án, mert valami pletykás miatt a bíró 5 frt bírságra ítélte, mit öngyilkosságnak jánján kellett volna megfizetnie. — A szerencsétlen azonban inkább fölakasztotta magát. — Ha minden pletykásagot megbírságnának és ha minden tetten kapott pletykásnak ilyen véget érne, mint a szajki, mindjárt térésebb lenne a világ, mert a pártában maradt agg-

szükek és a vénségökben megalkodott kávé-nénikék nemcsak derekasau megfogynának, hanem talán teljesen is kipusztulnának (amit épenséggel nem igen lenne oka a világnak megsajnálni. Maradnának tehát a kedves mamák és szép fiatal menyecskék, akiknek mint tudjuk, egy kis friss pletykázás nemcsak hogy nem árt, hanem még épenséggel hasznal is. — azután meg a bájós backfisekek és meghosszúruhásított kisasszonykák, akik mint az köztudomásu, épenséggel nem értenek a pletykához. Ilyen társaságban aztán mindjárt mas színezete volna a pletykának és — Uram bocsá! — még tán a férfiak is ráfanyalódnának!

A legjobb háziszor. Vannak népszerű háziszorok, melyek oly közbeesülésre emelkedtek, miszerint az emberek kisebb bajoknál az orvosi rendelvényt is szükség-telennek tartják s ezeket veszik igénybe. Az ily általános népszerűséggel bíró háziszorok kell, hogy mindenki által méltányoltassanak, mert a közönséget nem lehet megfélemlíteni, népszerűsége csakis a valóban jó szer juthat. Ez áll Brazay Kálmán sósborsuzére nézve is. E háziszor a legjobb hatásúak van elismerve fejfájás, migrain, szem-, fül-és fogfájás, szakgatás, csúsz és köszvény sat. sat. ellen: Van valami általános hatás ezen egyszerű szerben, mit e sósborsuzesznek szerencsés segítése és készítése — mint az Brazay Kálmánnak sikerült — eredményezett, miként ezt a társadalom legkiválóbb tagjai számos köszönő levélben nyilvánosan is elismerték. Mint minden jó szer, Brazay készítménye is sok utózóra talált, aki tehát valódi Brazay-féle sósborsuzest óhajt venni, az figyelje meg az üvegein levő címkét, mely a 45 kros kis üvegen 319 s a 90 kros nagy üvegen 320 számú védjeggyel van ismerttéve. Brazay hirdetését ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Vegyes hírek. Nagy Sándor alsó-lendvai takarékpénztári tisztviselő eljegyzte Horváth Irma k. a. t. Mura-Szerdahelyről. — Ujváry Illés nyug. tisztartó és földbirtokos meghalt Nagy-Kanisán. — A szegszárdi államépítészeti hivatal főnöke: Sebők Kálmán a szegedi kir. államépítészeti hivatal főmérnökévé nevezetett ki. Utóda lett Markó Gusztáv Kassáról. — Dr. Herczegh Gyula szegszárdi orvos eljegyzte Tiefenthaler Fülöp ó-szíváci ev. lelkész leányát: Emmát. — Duna-Földváron ecetgyár és gőzfürdő létesült. — Dóóry László, Tolnamegye központi járásának unjon választott főszolgabírája Wohlfart János agárdi jegyzőt — visszavételek és hanyagság miatt — fölfüggesztette és ellene fegyelmi vizsgádatot ellene. — Cserba János hődmézvársárhelyi járásbíró eljegyzte özvegy Stetka Karolyné szül. Sághy Etelka urnőt Szegszárdon. — Matzon Béla szegszárdi városi jegyző eljegyzte Kerék József bajai fakereskedő leányát: Teréz k. a. t. — Petrovich Ferenc Tolnamegyéből Kristyór község Erdélyben, jegyzővé választotta. —

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
FEILER MIHALY.

Egész selyem nyomott Foulard szöveteket 1 frt 20 krtól 4 frt 65 krtól méterenként (körülbeli 450 különböző rajzban) szállít egész ruhákban és darabonként portó és vámmentesen házhoz Henneberg G. (cs. és kir. udv. szállító) Zürichben. Minták kívánatra postafordulítával Levelekre Schweizba 10 kros bélyeg ragasztandó. 3349

Med. univ.
Dr. WALLERSTEIN BODÓ
szülész, nő- és gyermekorvos.
Rendel. új lakásán a Majláth-téren: az irgalmas-rend új épületében d. e. 11—12-ig, d. u. 1/2—1/3-ig.
Fogorvosi műtéteknek rendelő idő: d. u. 1/2 3 órától kezdve. 3742

Pécsi kir. táblai értesítő.

1891. évi október hó 28-án.

Elintézetett polgári ügyek.

Helyben hagyva:

2341. Reich S. Steindorfer I. 26 frt.
2957. Varga I. Trinder P. 70 frt.
3167. Bertalan I. özv. Rapsza L.-né som. visz.
574. Peninger M. Auguszta A. 300 frt.
1722. Özv. Stefanics J.-né Nagy F. 180 frt.
705. Zrínyi J.-né Bene J. szolgalm.
829. Pollák H. özv. Goldstein N.-né s t. 180 frt.
783. Singer S. Weiller V. s t. igény.
3207. Schwartz S. Török P. s t. végr.
3228. Gresch I. s t. Blochinger K. s t.
4032. Dávid P. Paksi I. 122 frt.
823. Lucz K. Gerend község tkv.
934. özv. Szy S.-né Keresztes M. végr.
1002. Khol I. Khol V. tkv.
916. Deutsch K. Molnár J. s t. 80 frt.
918. Fodor B. Fekete J. 444 frt.
9 9. Ferter J. Adler M. 150 frt.
1417. Horváth J. Bubicz Zs. végr.
1025. Kosa G. Biederman G.-né tkvi
1031. Berta I. ifj. Gábor I. előjegyzés.

Megváltoztatva:

579. Rapaty R. s t. Rapaty J. s t. 144 frt
585. Stern A. Szűcs J. 578 frt
605. Lukács M. Balazsin M. 60 frt
1723. Skergula J. Szokoly F. 124 frt
2384. Fekete A. Pál J. termények.
3980. Hawlis H. Brezlmayer J. nő tartás.
1394. Pleiner L. Bonyád Zs. 142 frt.
802. Gulyás I. s t. Benedek F.-né végr.
2139. Dattler I. Kiss I. s t. 67 frt.
3135. Sárkány test. czég. Ring S. végr.
3192. Baráth K.-né s t. Gruber I. panasz.
930. Kínestár Nagy Vendel végr.
940. Nagy L. Samu J. 117 frt.
1361. Özv. Gelencsér J. Csöndör J. s t. 200 frt.
1386. Bubicz Zs. Bisitz S. 567 frt.
1387. Bubicz Zs. Veisz M. s t. 843 frt.
1076. özv. Verner S.-né Verner I. s t. szolgálmi jog.

Helyben hagyva:

1466. Nagy Mihály J. s t. közcesend ell. kihág.
2119. Tóth J. lopás.
8 6. Grahovecz P. lopás.
926. Zsuzsits J. jogt. elsaját.
994. Ailer B. s t. könnyű t. sért.
1804. Thor B. s t. emberölés.
1109. Lukács J. közcesend ell. kihág.
1110. Kovács J. s t. súlyos t. sért.
542. Ambruszt J. rágalm.

Megváltoztatva:

720. János J. magánlak sért.
1568. Halász F. súlyos t. sért.

Részben megváltoztatva:

1123. Perin K.-né rágalm.
1583. Schilling J. s t. könnyű t. sért.
1352. Bozsánovits M. s t. jogt. elsaj.
1990. Lajos V. s t. közcesend ell. kihág.
816. Muncz J.-né s t. lopás.
843. Ruip M. rágalm.
988. Remes J. és t. orgazdaság.
1010. Gelencsér F. könnyű t. sért.
940. Beck F. s t. lopás.
1124. Ganter B. s t. sikkasztás.
1165. Tóth István sikkasztás.

Részben megváltoztatva:

2214. Grumberger A. Münz I. 40 frt.
2328. Krausz A. fia czég. Radusky V. 350 frt.
3191. Tausz K. s neje Fürst S. 360 frt.
610. Motz R. Motz M. 150 frt.
766. Bachschmidt H. Kilián I. 184 frt.
806. Hahn M. Herbert M. 158 frt.
807. Kelemen D.-né Reichan I. igény.
3123. Lukacsics M. Kamenics I. végr.
3129. Sandler Gy. Posch I. som. visszah.
3222. özv. Pap F.-né Pap F. zárlat.
1012. Tolnamegye gyámpénzt. Singer F. végr.
939. Kálmándi F. Kis Kan M. 70 frt
1011. Ratkay L. Bodor J.-né 100 frt.
1001. Pankász A. Gyertyanági A. örökösödés.
427. Mayerhoffer I. Goldstein test. 331 frt.

Feloldva:

2250. Ullman K. Czeizler D. 44 frt.
555. Lang J. Szabó J. s t. 200 frt.
583. Bartos J. Szenté G. 60 frt.
828. Zsebi J. ifj. Zsebi J. s t. ingatlan.
786. Schmeillas I. Sontag Örsze 70 frt.
1798. Katona J. Kovács F.-né igazolás.

Rendelvényileg:

785. Wiek F.-né. Czmbert K. igény.
3156. Zsinkó G.-né Horváth I. végr.
1010. Kozlik I.-né Vuk Gy.-né végr.
1037. Kínestár. Zsinyi Henrik végr.
4056. Kallay B. Salfarics P. s t. végr.
1388. Horváth J. Bubicz Zs. 216 frt.
1762. Schmeil A. hagyatéka.

Megsemmisítve:

550. Németh F. Bene J. s t. 173 frt
1724. Beréthy J. Kínestár 36 frt.
1393. Vita J. Mátyás J. birtokbaadás.
1277. Frank M. Szini L. végr.

Részben megváltoztatva:

3580. Tollas I. Faragó I.-né 620 frt.
4436. Ifj. Folly I. Thassy I. s t. zárlat.
1090. Vuk M. Hretes F. s t. végr.

Elintézetett büntető ügyek.

Helyben hagyva:

911. Scheiner J. súlyos t. sértés.
916. Lendvai K. lopás.
941. Sánta Zs. s t. közcesend ell. k.
971. Gadár J. súlyos t. sért.

Feloldva:

324. Gudlin János s t. lopás.

Rendelvényileg

1223. Vasas S. rágalm.
1715. Ifj. Balázs J. s t.
965. Stendler J. s t. könnyű t. sért.
967. Golobics J.-né becsület sért.
1044. Csöndör A. s t. rágalm.

Megsemmisítve:

981. Kis S. s t. súlyos t. sért.
1168. Pintér Pál védőkötelezettség.
924. Klenauz J. lopás.

Visszautasítva:

887. Lázár J.-né becsület sért.

Részben megsemmisítve:

1884. Krummer J. s t. súlyos t. sértés.

Szép utcza lakás

mely áll 3 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből,

azonnal kiadó

a Lyceumi nyomdában.

3803 891. sz.

3739

Árverési hirdetés.

A dárdai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak

Golubov Mató, Golubov Ádám és Balits Iván

hg.-mároki lakos végrehajtást szenvedettek elleni 24 frt 24 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dárdai kir. járásbírósg területén levő Hg.-Márok községben fekvő a hg.-mároki 94 sz. tjkvben felvett 1-5, 17-21. rdszám 2683. hszsz. fekvőségre 110 frt, 2471. hszsz. 56 frt, 2469. hszsz. 16 frt, 2464. hszsz. 8 frt, 2461. hszsz. 6 frt, 1437. hszsz. 30 frt, 1432. hszsz. 26 frt, 1429. hszsz. 40 frt, 1419. hszsz. 64 frt, 1089. hszsz. 62 frt, a hg.-mároki 188. (nem pedig 100.) tkvben felvett 2295. hszsz. fekvőségre 78 frt, az 1141. hszsz fekvőségre 198 frtban az árverés ezen megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1891. évi december hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor Hg.-Márok községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 11 frt, 5 frt 60 kr., 1 frt 60 kr., 80 kr., 3 frt, 2 frt 60 kr., 4 frt, 6 frt 40 kr., 6 frt 20 kr., 7 frt 80 kr. és 19 frt 80 kr készpénzben, vagy az 1881. évi LX. te. 42. §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. te. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. bíróság mint tkvi hatóság 1891. évi szeptember hó 2-ik napján.

Jobst Béla, kir. albiró.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy

Ügyvédi irodámat

a mai napon **Kissfaludy-utca 5. sz. házba** (m. kir. főpósta közelében) tettem át. Pécsent, 1891. okt. 26.

Dr. Nick Alajos

3743.

ügyvéd.

Szenzátiós találmány

gyengeségi eseteknél

férfiak számára!

cs. és kir. szab. elektro-metallikus készülék

Dr. BORSODI

Ausztria-Magyarországon és külföldön szabadalmazva.

Párisban 1889-ben aranyéremmel kitüntette. Brüsszelben 1886-ban ezüstéremmel kitüntette. Genbén 1889-ben nagy ezüstéremmel kitüntette. Nizzában 1890-ben nagy aranyéremmel kitüntette. Diplom. de société médecine de France és más tudományos társulatok által.

Dr. Borsodi-féle cs. és kir. szab. electrometallikus készülék, szabadalmazva és kitüntette, eltünteti a férfi gyengeséget (impotentia), miután a kimerült idegeket erősíti és a szervezetnek ifjú érzést kölcsönöz. A készülék alkalmazása fölötte egyszerű. Eszrevehetetlen a testen való viselés magában véve is elég a kívánt eredmény előidézésére.

Dr. BORSODI Budapest Teréz-körút 4. szám
Kimerítő brosrük kívánatra ingyen küldetnek.

303. szám, 1891.

3741

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a sádsi kir. járásbírósg 2328. számú végzése által Kappeter Ferenc mágoosi lakos végrehajtó javára

Kelomen András és neje

sádsi lakosok ellen 1500 frt tőke, ennek 1890. év márczius hó 14. napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 26 frt perkültség követelés erejéig elrendelt s 1890. évi július hó 16-án foganatosított biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 596 frt 60 kr-ra becsült szobabur, ágynemű, gazdasági eszköz, konyha-eszköz, ruhanemű, 2 tinó, sertekek, tűzifa, jégszekrény és 1 tekeasztalról álló ingóságok nyilvános árverés útján eladattak.

Mely árverésnek 3491.1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sásdon az alperes lakásán leendő eszközfőcsére 1891. év november hó 4-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatakn meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legfőbbt ígérőnek becsáron alul is eladattak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sásdon 1891. évi október hó 18-ik napján.

Schuber Manó

kir. bírósági végrehajtó.

Dr. POPP J. G.

cs. és kir. osztr. magy. és görög udv. szállító birneves

Toilette-különlegességei.

Popp Anatherin-szájvize 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 kr. minden száj-fogbaj ellen.

Popp Anatherin fogpasztája téglében 70 kr. a legfinomabb fogtisztító és foghúserősítő szer.

Popp aromatikuss fogpasztája 35 kr. a legjobb fogtisztító szer.

Popp fogpora 63 kr. a fogakat hófehérre teszi, a máz megtámadása nélkül.

Popp nővényszappana 30 kr. a test bór minden rendellenességei ellen.

Popp Savon de Toilette 80 kr. az előkelő körök legfinomabb pipere szappana.

Popp Violet Soap 50 kr. tartós angol szappan állandó illóholya illattal.

Popp napraforgó szappana 40 kr. tartós, finom borfinomító szappan.

Popp gyógyszappana 30 krtól 60 krig. szigorúan orvosi utasítások szerint készítve.

POPP Damara illatszere fl. 1.60
Damara szappana 60 kr.
Damara arcz pora 1.60 2.70
Damara mosdóvize fl. 1.30

E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállítás tekintetében, messze felülmúlnak minden más hasonló gyártmányt.

Popp Coelgina illatszere frt 2.50 az előkelő körök legfin. illatszer különlegessége.

Poudre Popp, legfin. francia minőség. élemlentes, jól fed. de nem fest. frt 1.50

Popp Eau de Quinine 75 kr. A legjobb fejfájás szer. Erősíti a lejbort.

Popp-féle Excelsior (Hair Wash). Nagyon kedvelt hajmosó víz, mely nemcsak a fejbort tisztítja, de szorgalmasan használva a korpaképződést is gátolja és újítja veszi a haj korai megöszönésének, talackán 90 kr.

Popp-féle Odaline des Indes-t. Csodálatos működő szer durva, kipatagzott arc-bőr bőrszonszerű lesz és teljesen edzett az idő viszontagságai ellen. Hatása messze fölmúlja a vele egyező gyciméct. Popp J. G. cég e szert Indiából hozta be. Palackban fl. 1.

A société de médecine de France Parisban eisméri és ajánlja

Dr. Popp hajfestőszert.

A dr. Popp-féle Eau Japonaise gyorsan hat arra nézve, hogy a legvilágosabb barna haját a legsötétebb fekete színezze, a **Fontaine Jouvence** pedig arra nézve, hogy sötétes haját szökere vagy aranyzőkere változtasson. Teljesen ártalmatlan. 2 frt.

POPP legfinomabb szappan 20-60 krig. legfin. illatszer 50 krtól 1.50-ig. legfinomabb pomádei és Cosmétique!

Dr. POPP J. G.

3168 birneves

Toilette-különlegességei

kaphatók Pécsent: minden gyógyszerhárb. Alt és Böhm, Pacher Ede, Lang H. és fia, Rainfeld A., Pfeffermann és Schön üzletében, valamint Magyarországon minden nagyobb illatszerhárb. győgytárban, drogusánál és finomabb üzletben és Bécsben a Késztől 1. Boguergasse 2.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz-készítményem — kelendőségénél fogva — utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon ezimjegyeimet módosítom s arra két nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyezve azt az egyszersmind védjegyként a bpesti iparkamaránál.

Sósborszesz

Általánosan elismert kitűnő háziszser; különösen a bedörzsölés-kenő-gyógyomónál (massage) igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak lényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalanu izi nyer a szesz elpárologása után, ugy szintén fejmosásra is a hajdegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére. Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapest, VI. kerület, Múzeum-körút 23. sz.

Ezapható Pécsent: Muldini Lukács, Nick K., Simon J., Obelko Zs., Lill J., Eizer János, Tiegelmann A., Spitzer Jakab, Böhm Nándor, Dobszay Antal, Irgalmasok győgyosztára, Spitzer Ádám, Gyimóthy Gyula, Spitzer Sándor fia, Weber Ferenc, Blauhorn Izidor, Bayer Ferenc, Berecz Károly, Sipőcz István, Köszl János, Práger János, Zsivánovics K., Mauthner Mór, Mikszky Mór, Reh Vilmos, Góbel Kálmán, ifj. Rézbányay János, Blauhorn M. J. Baranya-Sellyén; Uwira József gyógyszerésznél.

A legolcsóbb magyar napilap a

„MAGYAR FÖLD”

közgazdasági s politikai napilap
teljesen független programmal.

Szerkesztik

Löcherer Andor és Kormos Alfréd.

A MAGYAR FÖLD bel- és külmunkatársai közt a politikai és közgazdasági téren szereplő férfiak egész sorát találjuk.

Előfizetési ára: negyedévre 3 frt, egy hóra 1 frt.

A Magyar Föld előfizetői a lap ingyenhirdetési rovatát nagy sikerrel használják.

Különböző mellékletek.

Mutatvány számokat ingyen és bérmentve küld:

a „MAGYAR FÖLD” kiadóhivatala
Budapest, Erzsébet-körút 21. sz.

372. sz. Eln. 1891.

3407

Árlejtsési hirdetmény.

A pécsi kir. ítélőtábla részére 1892. évben szükségelendő **irodai szerek és anyagok** szállításának biztosítása végett az árlejtsés annak a kir. ítélőtáblának elnöki irodájában 1891. évi **november hó 16.** napján d. e. 9 órája tüzetik ki.

Az árlejtsési feltételek az elnöki irodában megtekinthetők.

Pécsett, 1891. október hó 20-án.

Blaskovich István
kir. ítélőtáblai elnök.

Uj! Nickel-féle országgazdasági Uj!

„Kegyelet” első pécsi temetkezési intézet

Pécsett, Perczel-(ó-posta)utca 22. sz. saját hazában.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek ezennel teljes bizalommal tudomására hozni, hogy intézelünket újból szerveztük és természetesen kibővítettük, úgy, hogy minden tekintetben a legmagasabb igényeknek is képesek vagyunk megfelelni.

Rendezünk szép temetéseket pompás ivergek kocsiiban, melyek tartanak fa- és ércokorokot valamint sirkoszorúkból, és vállalkozunk hulla-szállításokat legmentes ércokorokból a bel- és külföld minden irányában.

Törökvesünk oda irányuland, hogy mint 1-ső pécsi temetkezési intézet minden tolokodás nélkül pontos szolgálat és valódi (nem szolgálatos) olcsóság által mint eddig, úgy ezután is a mindenki által irántunk tanúsított bizalmat továbbra is kiérdemeljük.

További tervedések kikerülése végett bátorodunk újból kijelenteni, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvételével és rendezésével

Gindl Alajos úr

van megbízva.

Maradtunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
őzv. Hoffmann Károlyné, őzv. Edhoffer Ferencz

Posta és távirat cím: „Kegyelet” Pécsett

TH. WIESE ÉS TÁRSA

betörés ellen biztos tűzálló

PÉNZSZEKRENYEK

főraktára Pécsett:

FÜRST LIPÓTNÁL

Kis-tér 3-ik szám.

3600

„Newyorki Germánia”

életbiztosító társaság. Alapított 1860-ban.

A társaság activái 1891. január hó 1-én 66881,021.00 márkára ragnak, tiszta fölöslege pedig 3,721,271.15 márkára.

Fennállása óta 1891. január hó 1-ig a társaság halál- esetekért 57,173,217 márkát,

a biztosított élte idejében esedékessé vált kötvényekért 11,632,546

életjáradékok fejében 727,061

fizetett ki

1891. január hó 1-én érvényben levő biztosítások : 32,591 kötvény 243,619,529 márká erejéig, ebből esik Európára : 18,689 kötvény 103,237,421 márká erejéig.

A társaság Európában: Ingatlan Berlinben, letétek a különböző országok kormányainál és bankoknál és kötvényekre adott kölcsönök 6,008,555 f.0.) márkára ragnak.

A társaság Magyarországon, Ausztriában, Németországban és a Svájcba képviselőségekkel bír. Díjszabályzatai igen jutányosak és feltételei a lehető legmegtányosabbak.

Felvilágosítással szolgál a társaság magyarországi vezérképviselősége.

Budapest. VI. Gyár-utca 13. sz.

Magyarországi Referentiák : Pesti magyar keresk. bank, Bokros Elek, Dr. Dégen Gusztáv és Dr. Neumann Armin országgyűlési képviselők.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

EGYETÉRTÉS,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága, és sokasága, rovatának változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az Egyetértés-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagossá hű tudósítást egyedül az Egyetértést közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s **gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az Egyetértés **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az Egyetértés-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában **annyi régi olvasmányt ad, mint egy lap sem**. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az Egyetértés olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hirtelen akar értesülni**, fizessen elő az Egyetértés-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az Egyetértés kiadóhivatalában küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Első magyar általános biztosító társaság Budapesten.

Alakult 1858-ban.

A társaság alapítói:

Gróf Apponyi György	Deák Ferencz	Gróf Desseffy Emil
Báró Eötvös József	Havas József	Báró Jósika Sámuel
Karátsonyi László	Gróf Károlyi György	Kiss Endre
Nádasy István	Báró Sennyey Pál	Somssich Pál
Gróf Széchen Antal	Szögyényi László	Urményi József
Gróf Zichy Ferencz		Gróf Zichy Henrik.

A társaság jelenlegi kormányzó testülete.

A) Választmány:

<i>Gróf Károlyi Gyula, elnök</i>	<i>Gróf Csekonicz Endre, alelnök</i>
<i>Báró Ambrózy Gyula</i>	<i>Giczey Samu</i>
<i>Bereznay István</i>	<i>Hajós József</i>
<i>Bittó Kálmán</i>	<i>Heinrich István</i>
<i>Deutsch Sándor</i>	<i>Hodossy Imre</i>
<i>Fuchs Rudolf</i>	<i>Mendl István</i>
	<i>Gróf Nádasdy Ferencz</i>
	<i>Gróf Nikolits Fédor</i>
	<i>Báró Radvánszky Géza</i>
	<i>Steiger Gyula</i>
	<i>Gróf Wenckheim Frigyes</i>
	<i>Gróf Zelénski Róbert</i>
	<i>Gróf Zichy Béla</i>

B) Igazgatóság:

Harkányi Frigyes	Lévay Henrik	Ormody Vilmos
Tornyai Schosberger Zsig.	Ullmann Károly Pal	Gróf Zichy Nándor.

C) Felügyelő-bizottság:

<i>Gróf Báthhány Géza</i>	<i>Jekelfalussy Lajos</i>	<i>László Zsigmond</i>
<i>Gróf Szapári Gyula</i>	<i>Szitányi Izidor</i>	

1. Teljesen befizetett részvényalaptőke	frt	3,000,000.—
2. Társasági tartaléktőke	„	2.302,983.04
3. Tűz- és szállítmányi készpénz-dijtartalék	„	1.848.530,13
a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		
4. Életbiztosítási díjtartalék	„	13.414,368.10
5. Árfolyamkülönbözeti tartalék	„	300,000.—
	frt	<u>20.865,881.27</u>

Tárczában levő díjváltók s díjkötelezvények frt 11.667.972.82

A társaság elfogad biztosításokat:

- a) tűzkár ellen (ha villám által is okozva) épületekre, gyárakra, gépekre, gazdasági- és iparkészületekre, árukra, butorneműekre marhaállom nyra stb.
 - b) szállítmányi károk ellen, vizen, szárazon és vasuton
 - c) jégkárk ellen tej s kártérítéssel, és
 - d) az ember életére, ehalálesetekre fizetendő tőkék, kiházásitások, évjáradékok stb.
- A biztosítás díjak lehető jutányosak, s a fölmerülő károk a leggyorsabban és a legjutányosabban térítettnek meg.

Alulírt főügynökség a biztosítási ügyre vonatkozó mindennemű felvilágosítást a legnagyobb készséggel ad és a nála beterjesztendő biztosítások felvételére, átváltására, egy helyben mint vidéken ajánlkozik és midőn ezt a nagy közönség szives figyelmébe ajánlja, egyuttal kéri, hogy bizalmával az általa képviselt hazai intézethez forduljon.

Feiler Mihály,

az „Első Magyar Ált. Bizt. Társaság pécsi címzetes főügynöke.

Iroda-helyiség: Lyceumi nyomda-épület.